

การศึกษาแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีนผ่านแอปพลิเคชันของนักศึกษามหาวิทยาลัย
ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Motivation for Learning Chinese via Mobile Applications among University
Students in Northeastern

ภุริพันธุ์ โพธิ์ชัยแก้ว^{1*} สุทธิดา มังคะรัตน์² เสาวลักษณ์ แสงจันทร์³ และ เกศกนก หาทรรพ์⁴

Phuripan Pochaikaew^{1*} Suttida Mungkarat² Saowalak Saengchan³ and Ketkanok Hasap⁴

^{1,3}หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

²หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

⁴หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาจีน คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

^{1,3}Bachelor of Arts, Program in Chinese for Communication, Faculty of Social Sciences and Humanities,
Northeastern University

²Bachelor of Arts, Program in Chinese, Faculty of Liberal Arts, Kalasin University

⁴Bachelor of Arts, Program in Chinese, Faculty of Arts and Sciences, Roi Et Rajabhat University

*Corresponding author's email: phuripan.poc@neu.ac.th

วันที่รับบทความ (Received)

24 กรกฎาคม 2568

วันที่แก้ไขบทความ (Revised)

13 สิงหาคม 2568

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted)

15 สิงหาคม 2568

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันในการเรียนภาษาจีนของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ 2) เพื่อศึกษาแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอกในการเรียนภาษาจีนผ่านแอปพลิเคชัน กลุ่มตัวอย่าง (ปี พ.ศ.2568) จำนวน 163 คน จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane (1973) โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (e) เท่ากับ 0.05 จากประชากรทั้งหมด 281 คน โดยศึกษาทั้งพฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันและแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอกอิงตามทฤษฎีของ Deci and Ryan (1985) ใช้แบบสอบถามเชิงโครงสร้างเป็นเครื่องมือในการวิจัย ใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูล และประเมินความเชื่อมั่นด้วยค่า Cronbach's alpha = 0.876 ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 35.0 ใช้แอปพลิเคชันอย่างสม่ำเสมอ (ใช้ทุกวัน) ในแต่ละครั้งใช้เวลาเฉลี่ย 10–30 นาที แอปพลิเคชันยอดนิยม ได้แก่ HelloChinese (80.4%), Duolingo (66.3%) และ SuperChinese (35.0%) เนื้อหาที่เรียนมากที่สุดคือคำศัพท์และการฟัง ส่วนด้านทักษะการเขียนมีสัดส่วนต่ำที่สุด แรงจูงใจภายในมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าแรงจูงใจภายนอก โดยนักศึกษาให้ความสำคัญกับความสนุก ความภาคภูมิใจ และการพัฒนาตนเองมากกว่าการเรียนรู้เพื่อเป้าหมายจากแรงจูงใจภายนอก ผลลัพธ์ชี้ให้เห็นว่าแรงจูงใจภายในเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมการเรียนภาษาจีนผ่านแอปพลิเคชันอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: แรงจูงใจในการเรียนรู้, ภาษาจีน, แอปพลิเคชัน

ABSTRACT

This study aimed (1) to examine the application usage behavior for Chinese language learning among university students in the Northeastern region of Thailand, and (2) to investigate intrinsic and extrinsic motivation in learning Chinese via applications. The sample comprised 163 students in 2025, determined using Taro Yamane's (1973) formula with an acceptable margin of error (e) of 0.05 from a population of 281. The study explored application usage behavior and motivation based on Deci and Ryan's (1985) Self-Determination Theory. Data were collected using a structured questionnaire, with reliability measured by Cronbach's alpha = 0.876, and analyzed using descriptive statistics. Results revealed that most students (35.0%) used applications everyday, with an average session duration of 10–30 minutes. The most popular applications were HelloChinese (80.4%), Duolingo (66.3%), and SuperChinese (35.0%). Vocabulary and listening were the most frequently studied contents, while writing skills received the least attention. Intrinsic motivation scored higher than extrinsic motivation, with students prioritizing enjoyment, pride, and self-development over externally driven goals. Findings suggest that intrinsic motivation plays a crucial role in sustaining Chinese language learning through applications.

Keywords: Learning motivation, Chinese language, Applications

บทนำ

ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของมนุษย์ การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศผ่านแอปพลิเคชันได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญที่ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รายงาน “Future of Jobs Report 2025” จากการประชุมประจำปีของสภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum) ซึ่งอ้างอิงข้อมูลจากตำแหน่งงานกว่า 17 ล้านตำแหน่งทั่วโลกเผยว่าทักษะสำคัญที่แรงงานควรพัฒนาในปี 2025 หนึ่งในนั้นคือ “ความรู้หลายภาษา” (Multi-lingualism) ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มทักษะด้านความคิด (Cognitive Skills) (World Economic Forum, 2025) การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศจึงมิได้เป็นเพียงเครื่องมือในการสื่อสารเท่านั้น แต่ยังเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและอาชีพในอนาคต แรงจูงใจนับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ โดยทำหน้าที่เป็นกลไกทางจิตวิทยาที่ผลักดันให้ผู้เรียนมีความพยายาม มีความพึงพอใจ และตั้งใจมุ่งสู่เป้าหมายที่ต้องการ (วรทา รุ่งบานจิต และคณะ, 2560) ในปัจจุบัน ชาวไทยใช้อินเทอร์เน็ตเฉลี่ยถึง 7 ชั่วโมง 6 นาทีต่อวัน

และกว่า 88.6% ของผู้ใช้อินเทอร์เน็ตใช้แอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้หรือพัฒนาทักษะตนเอง (We Are Social and Meltwater, 2024) ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมผู้เรียนจากการพึ่งพาห้องเรียนแบบดั้งเดิม ไปสู่การเรียนรู้แบบยืดหยุ่นและปรับให้เหมาะสมกับตนเองได้มากยิ่งขึ้น

การเรียนรู้ภาษาจีนผ่านแอปพลิเคชันกำลังได้รับความนิยมในกลุ่มผู้เรียนชาวไทย เนื่องจากความสะดวกในการใช้งาน การเข้าถึงที่ง่าย และมีการแนะนำบอกต่ออย่างทั่วถึง รวมถึงเนื้อหาการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ไม่จำกัดเพียงเนื้อหาในห้องเรียน ซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการเฉพาะบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักวิชาการได้ทำการศึกษาและแสดงให้เห็นถึงข้อดีและข้อจำกัดของการเรียนการสอนภาษาจีนในฐานะภาษาต่างประเทศผ่านแอปพลิเคชันบนแท็บเล็ต เช่น Facebook YouTube และ Tiktok รวมทั้งศึกษาถึงแนวโน้มของการเรียนการสอนภาษาจีนผ่านช่องทางออนไลน์ในปัจจุบันพบว่า การเรียนรู้ภาษาจีนผ่านแอปพลิเคชันบนแท็บเล็ตเป็นที่นิยมและมีแนวโน้มที่จะพัฒนาการเรียนการสอนจากแพลตฟอร์มออนไลน์ดังกล่าวต่อไปอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากมีรูปแบบการเผยแพร่และการใช้งานที่หลากหลาย (ยุพดี หวลอารมณ์ และคณะ, 2564)

ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ การค้า และวัฒนธรรมกับประเทศจีนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยที่เปิดหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือในปัจจุบันรวมทั้งสิ้น 14 แห่ง ประกอบด้วย กลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับรัฐ 5 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยนครพนม และมหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์ กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ 8 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ กลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน 1 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จากสถิติจำนวนมหาวิทยาลัยที่เปิดหลักสูตรภาษาจีน จะเห็นได้ว่าภาษาจีนกลายเป็นทักษะที่สำคัญและมีการขยายตัวของจำนวนนักศึกษาในภูมิภาคนี้

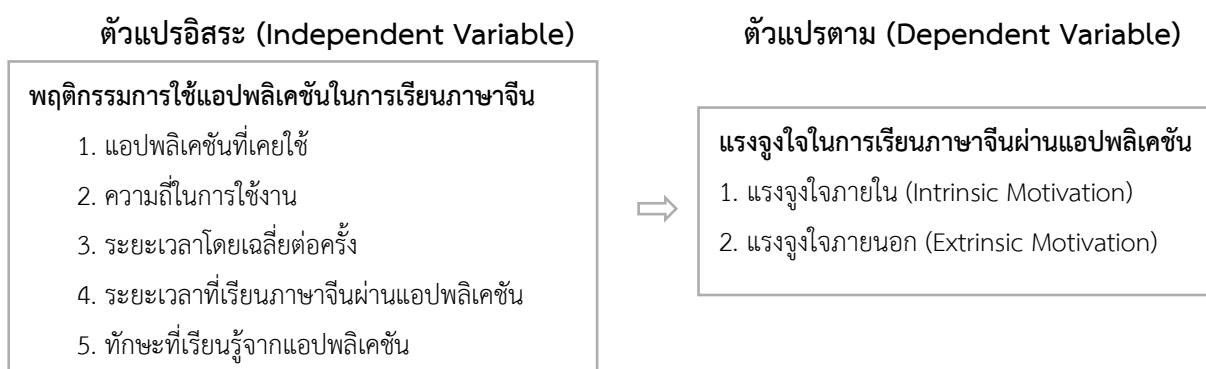
ในขณะที่แอปพลิเคชันด้านภาษาจีนก็มีหลากหลายรูปแบบทั้งแบบใช้ฟรี และแบบมีค่าใช้จ่ายผ่านระบบสมาชิก โดยมุ่งเน้นเนื้อหาทางภาษาจีนที่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทของผู้เรียน อีกทั้งยังมีการกระตุ้นแรงจูงใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน อย่างไรก็ตาม แรงจูงใจในการเรียนรู้ของนักศึกษาหรือผู้เรียนแต่ละคนย่อมแตกต่างกันออกไปตามแรงจูงใจภายใน เช่น ความสนใจเฉพาะตัว ความใฝ่รู้ และเป้าหมายส่วนบุคคล รวมถึงแรงจูงใจภายนอก เช่น โอกาสในการทำงาน การสนับสนุนทางสังคม หรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในการเรียนรู้ (Deci and Ryan, 1985) แม้จะมีงานวิจัยจำนวนหนึ่งที่ศึกษาการเรียนภาษาผ่านแอปพลิเคชันและการใช้ Gamification แต่ยังไม่พบงานวิจัยที่มุ่งศึกษาแรงจูงใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยโดยใช้กรอบแนวคิด Self-Determination Theory (SDT) ซึ่งสามารถอธิบายแรงจูงใจทั้งภายในและภายนอกได้อย่างเป็นระบบ งานวิจัยนี้จึงมีเป้าหมายเพื่อเติมเต็มช่องว่างดังกล่าว โดยวิเคราะห์พฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันและแรงจูงใจของนักศึกษาภาษาจีนในภูมิภาคนี้

เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่ตอบสนองต่อบริบทท้องถิ่นและแนวโน้มเทคโนโลยีการศึกษาในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันในการเรียนภาษาจีนของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอกในการเรียนภาษาจีนผ่านแอปพลิเคชัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมการเรียนภาษาจีนผ่านแอปพลิเคชันและวิเคราะห์แรงจูงใจในการเรียนภาษาจีนผ่านแอปพลิเคชันของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. แนวคิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Directed Learning: SDL) ตามแนวคิดของ Knowles (1975) ผู้เรียนมีบทบาทเป็นผู้กำหนดเป้าหมาย วางแผน เลือกรูปแบบการเรียนรู้ และประเมินตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับบริบทของการใช้แอปพลิเคชันเรียนภาษาจีนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนจัดการกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างอิสระ

2. ทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM) โดย Davis (1989) พฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันขึ้นอยู่กับการรับรู้ประโยชน์ (PU) และการรับรู้ความง่ายในการใช้งาน (PEOU) ซึ่งสามารถอธิบายพฤติกรรมของผู้เรียนในการตัดสินใจเลือกใช้หรือไม่ใช้แอปพลิเคชันเรียนภาษาจีน

3. ทฤษฎีแรงจูงใจในการเรียนรู้ (Self-Determination Theory: SDT) ของ Deci and Ryan (1985) ซึ่งแบ่งแรงจูงใจในการเรียนรู้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) เช่น ความสนุก ความสนใจส่วนตัว ความรู้สึกท้าทาย และแรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) เช่น การสอบผ่าน การยอมรับจากสังคม หรือความจำเป็นทางอาชีพ เป็นต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย จำนวนทั้งสิ้น 281 คน จาก 3 สถาบัน ได้แก่

1. มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (UBU) จำนวน 240 คน
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด (RERU) จำนวน 35 คน
3. มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (NEU) จำนวน 6 คน

การคัดเลือกมหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่ง พิจารณาจากการเป็นตัวแทนของสถาบันการศึกษาที่อยู่ภายใต้สังกัดกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ครอบคลุมทั้งมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเอกชน เพื่อให้ได้กลุ่มประชากรที่มีความหลากหลายด้านภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจ ทรัพยากรการเรียนรู้ และรูปแบบการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการวิเคราะห์พฤติกรรมและแรงจูงใจในการเรียนรู้ภาษาจีนผ่านแอปพลิเคชัน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย จำนวน 163 คน จากการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973) โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (e) เท่ากับ 0.05 จากประชากรทั้งหมด 281 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปการจัดสรรกลุ่มตัวอย่างโดยแยกแต่ละสถาบัน

สถาบัน	ประชากร (คน)	สัดส่วนจากประชากร ทั้งหมด	ค่าคำนวณดิบ $(N_h/N) \times 163$	กลุ่มตัวอย่าง สุดท้าย (คน)
UBU	240	0.8541	139.2171	139
RERU	35	0.1246	20.3025	20
NEU	6	0.0214	3.4804	4
รวม	281	1.0000	163.0000	163

การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกดังนี้

1. เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยที่ศึกษาในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีน
2. กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
3. เคยมีประสบการณ์ในการใช้แอปพลิเคชันเพื่อการเรียนภาษาจีนอย่างน้อย 1 ชนิด

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง (Structured Questionnaire) โดยแบ่งเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เพศ อายุ ชั้นปี มหาวิทยาลัยที่ศึกษา ระดับความรู้ภาษาจีน (HSK1-6)

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันในการเรียนภาษาจีน ประกอบไปด้วย 5 ด้าน คือ แอปที่เคยใช้ ความถี่ในการใช้งาน ระยะเวลาโดยเฉลี่ยที่ใช้ในแต่ละครั้ง ความต่อเนื่องของการใช้ และเนื้อหาที่เรียนรู้

ส่วนที่ 3 แรงจูงใจในการเรียนภาษาจีนผ่านแอปพลิเคชัน โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation) และ แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) 5 ระดับ เพื่อวัดระดับความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละประเด็นโดยให้ค่าระดับตั้งแต่

1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

2 = เห็นด้วยน้อย

3 = เห็นด้วยปานกลาง

4 = เห็นด้วยมาก

5 = เห็นด้วยมากที่สุด (Likert, 1961)

เกณฑ์การแปลผลเพื่อสะท้อนระดับแรงจูงใจของผู้เรียน แบ่งค่าเฉลี่ยของแต่ละด้านออกเป็น 3 ระดับดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 2.33 = แรงจูงใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.34 – 3.66 = แรงจูงใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.67 – 5.00 = แรงจูงใจมาก (Ary et al., 2019)

การตรวจสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

การตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามด้านเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ซึ่งมีความเชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนภาษาจีนทำการประเมินความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาของแต่ละข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยผู้ทรงคุณวุฒิให้คะแนนความเหมาะสมของแต่ละข้อด้วยเกณฑ์ 4 ระดับ (ไม่เหมาะสม-เหมาะสมมาก) จากนั้นผู้วิจัยคำนวณ ดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (CVI: Content Validity Index) พบว่า CVI ของแบบสอบถามรวมเท่ากับ 0.92 ซึ่งอยู่ในระดับสูง

ด้านความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ได้ดำเนินการโดยการทดลองใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างนำร่อง (Try-out) จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จากนั้นจึงทำ

การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคด้วยโปรแกรม SPSS ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่าค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .876 ซึ่งอยู่ในระดับสูง

วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ (Google Form) โดยประสานงานผ่านอาจารย์ผู้สอนและอาจารย์ประจำหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับภาษาจีนตามรายชื่อมหาวิทยาลัยกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้ตอบแบบสอบถามได้รับคำอธิบายเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และให้ความยินยอมก่อนตอบแบบสอบถาม ใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 3 สัปดาห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันในการเรียนภาษาจีน ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 3 แรงจูงใจในการเรียนภาษาจีนผ่านแอปพลิเคชัน ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันในการเรียนภาษาจีนของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ส่วนที่ 1 ด้านข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจากจำนวนกลุ่มตัวอย่าง (n = 163)

ข้อมูล	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)	ร้อยละ (%)
เพศ		
ชาย	54	33.1
หญิง	104	63.8
อื่น ๆ	5	3.1
อายุ		
ต่ำกว่า 18 ปี	2	1.2
18-20 ปี	62	38.0
21-23 ปี	89	54.6
มากกว่า 23 ปี	10	6.1
ชั้นปีที่ศึกษา		
ปี 1	48	29.4
ปี 2	49	30.1
ปี 3	37	22.7

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม (คน)	ร้อยละ (%)
ปี 4 ขึ้นไป	29	17.8
มหาวิทยาลัยที่ศึกษา		
มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	122	74.8
มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	35	21.5
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	6	3.7
ระดับความรู้ภาษาจีน (HSK)		
HSK 1-2	59	36.2
HSK 3-4	79	48.5
HSK 5-6	25	15.3
รวมทั้งหมด	163	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (63.8%) และอายุ 21-23 ปี (54.6%) ซึ่งอยู่ในช่วงวัยเรียนระดับปริญญาตรีปี 2-3 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มาจากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี (74.8%) นอกจากนี้ ยังพบว่าความรู้ภาษาจีนของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับ HSK 3-4 (48.5%) รองลงมาคือ HSK 1-2 (36.2%)

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันในการเรียนภาษาจีน

ตารางที่ 3 แสดงผลการสำรวจพฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันในการเรียนภาษาจีน (n = 163)

รายการ	ตัวเลือก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. แอปพลิเคชันที่เคยใช้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	HelloChinese	131	80.4
	Duolingo	108	66.3
	SuperChinese	57	35.0
	อื่น ๆ (เช่น YouTube, TikTok)	4	2.5
2. ความถี่ในการใช้งาน	ทุกวัน	57	35.0
	4-5 วัน/สัปดาห์	46	28.2
	2-3 วัน/สัปดาห์	40	24.5
	น้อยกว่า 1 วัน/สัปดาห์	20	12.3
3. ระยะเวลาโดยเฉลี่ยต่อครั้ง	น้อยกว่า 10 นาที	32	19.6
	10-20 นาที	51	31.3
	21-30 นาที	38	23.3
	มากกว่า 30 นาที	42	26.0
4. ระยะเวลาที่เรียนภาษาจีนผ่านแอป	น้อยกว่า 1 เดือน	15	9.2
	1-3 เดือน	40	24.5
	4-6 เดือน	59	36.3
	มากกว่า 6 เดือน	49	30.0
5. ทักษะที่เรียนรู้จากแอป (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	คำศัพท์	147	90.2
	การฟัง	131	80.4
	ไวยากรณ์	114	69.9

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	ตัวเลือก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
	การออกเสียง	106	65.0
	การพูด	95	58.3
	การอ่าน	71	43.8
	การเขียน	63	38.7

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตารางที่ 3 พบว่า นักศึกษามีพฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันในการเรียนภาษาจีนที่หลากหลาย โดยแอปพลิเคชันที่ได้รับความนิยมสูงสุด ได้แก่ HelloChinese (ร้อยละ 80.4) รองลงมา ได้แก่ Duolingo (ร้อยละ 66.3) และ SuperChinese (ร้อยละ 35.0) ทั้งนี้ ยังพบว่า นักศึกษาบางส่วน (ร้อยละ 2.5) เลือกใช้แอปพลิเคชันประเภทโซเชียลมีเดีย เช่น YouTube และ TikTok เป็นแหล่งการเรียนรู้ภาษาจีนเพิ่มเติมอีกด้วย

ในด้านความถี่ของการใช้งาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ใช้แอปพลิเคชันอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้ ทุกวัน (ร้อยละ 35.0) และ 4–5 วันต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 28.2)

สำหรับระยะเวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการเรียนรู้ผ่านแอปพลิเคชัน พบว่า ระยะเวลาที่ใช้ในลำดับสูงสุดคือ 10–20 นาทีต่อครั้ง (ร้อยละ 23.3) รองลงมาคือ 21–30 นาที (ร้อยละ 32.1) และ มากกว่า 30 นาที (ร้อยละ 26.0)

ด้านทักษะที่เรียนรู้จากแอป พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ (รวมร้อยละ 66.3) เคยใช้แอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ภาษาจีนมาแล้ว โดยแบ่งเป็น 4–6 เดือน (ร้อยละ 36.3) และ มากกว่า 6 เดือน (ร้อยละ 30.0)

ในส่วนเนื้อหาของที่เรียนรู้ผ่านแอปพลิเคชัน พบว่า ทักษะที่ได้รับการฝึกฝนมากที่สุด คือ คำศัพท์ (ร้อยละ 90.2) และ การฟัง (ร้อยละ 80.4) รองลงมาคือ ไวยากรณ์ การออกเสียง และ การพูด ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ทักษะด้านการเขียน มีสัดส่วนการเรียนรู้ต่ำที่สุด (ร้อยละ 38.7)

2. ผลการศึกษาแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอกในการเรียนภาษาจีนผ่านแอปพลิเคชัน

ส่วนที่ 3 ระดับแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีนผ่านแอปพลิเคชัน

ตารางที่ 4 แสดงแรงจูงใจภายในและภายนอก

	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
แรงจูงใจภายใน (Intrinsic Motivation)				
1	รู้สึกสนุกเมื่อได้เรียนภาษาจีนผ่านแอปพลิเคชัน	4.28	0.74	มาก
2	ใช้แอปเพราะอยากพัฒนาตัวเองโดยไม่ต้องมีใครบังคับ	4.41	0.65	มาก
3	รู้สึกภูมิใจเมื่อสามารถเรียนรู้คำศัพท์ใหม่ ๆ ได้ด้วยตนเอง	4.36	0.68	มาก
4	เรียนภาษาจีนเพราะอยากสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้จริง	4.45	0.62	มาก
5	อยากเรียนภาษาจีนเพราะรู้สึกว่ามันท้าทาย	4.20	0.73	มาก

ตารางที่ 4 (ต่อ)

	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ค่าเฉลี่ยรวมแรงจูงใจภายใน		4.34	0.53	มาก
แรงจูงใจภายนอก (Extrinsic Motivation)				
6	เรียนภาษาจีนเพราะต้องใช้ในการเรียนหรือทำงานในอนาคต	4.43	0.67	มาก
7	เรียนภาษาจีนเพราะต้องการได้เกรดดีหรือคะแนนดีในวิชาเรียน	4.05	0.78	มาก
8	ใช้แอปเพราะเพื่อนหรืออาจารย์แนะนำให้ใช้	3.75	0.84	มาก
9	เรียนเพราะผู้ปกครองหรือคนรอบข้างสนับสนุน	3.72	0.91	มาก
10	ต้องการสอบผ่าน HSK หรือใช้ภาษาจีนเพื่อโอกาสทางอาชีพ	4.38	0.63	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมแรงจูงใจภายนอก		3.89	0.62	มาก
ค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมด		4.12	0.58	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่านักศึกษามีแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีนอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยรวมทั้งหมดเท่ากับ 4.12 (S.D. = 0.58) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าแรงจูงใจภายในมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าแรงจูงใจภายนอก กล่าวคือ ค่าเฉลี่ยแรงจูงใจภายในอยู่ที่ 4.34 (S.D. = 0.53) ในขณะที่แรงจูงใจภายนอกมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 3.89 (S.D. = 0.62) สำหรับแรงจูงใจภายใน รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ “เรียนภาษาจีนเพราะอยากสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้จริง” ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.62) ขณะที่รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ “อยากเรียนภาษาจีนเพราะรู้สึกว่ามันท้าทาย” ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.73) ในด้านแรงจูงใจภายนอก พบว่ารายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ “เรียนภาษาจีนเพราะต้องใช้ในการเรียนหรือทำงานในอนาคต” ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.67) ขณะที่รายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ “เรียนเพราะผู้ปกครองหรือคนรอบข้างสนับสนุน” ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.91)

สรุปผลการวิจัยภาพรวม

จากการศึกษาพฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันในการเรียนภาษาจีนของนักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่านักศึกษามีการใช้งานแอปพลิเคชันอย่างหลากหลาย โดยแอปพลิเคชันที่ได้รับความนิยมสูงสุดคือ HelloChinese รองลงมาคือ Duolingo และ SuperChinese ขณะเดียวกันยังมีนักศึกษาบางส่วนเลือกใช้สื่อสังคมออนไลน์ เช่น YouTube และ TikTok เป็นช่องทางเสริมในการเรียนรู้ นอกจากนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้งานแอปพลิเคชันอย่างสม่ำเสมอ โดยใช้ทุกวันหรือ 4-5 วันต่อสัปดาห์ ใช้เวลาต่อครั้งโดยเฉลี่ยประมาณ 10-20 นาที และส่วนหนึ่งใช้เวลามากกว่า 30 นาทีต่อครั้ง อีกทั้งยังมีประสบการณ์การใช้งานต่อเนื่องนานกว่า 4-6 เดือนขึ้นไป สำหรับทักษะที่นักศึกษาได้รับการพัฒนามากที่สุดคือคำศัพท์และการฟัง รองลงมาคือไวยากรณ์ การออกเสียง และการพูด ส่วนทักษะที่ได้รับการฝึกน้อยที่สุดคือ การเขียน ในด้านแรงจูงใจในการเรียนภาษาจีนผ่านแอปพลิเคชัน ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะแรงจูงใจภายในซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าแรงจูงใจภายนอก แรงจูงใจภายในของนักศึกษา

มาจากความสนใจส่วนตัว ความสนุก ความภูมิใจในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และความต้องการที่จะสามารถสื่อสารกับเจ้าของภาษาได้จริง ส่วนแรงจูงใจภายนอกที่มีอิทธิพล ได้แก่ การนำความรู้ไปใช้ในการเรียนหรือการทำงานในอนาคต การสอบผ่าน HSK หรือการได้รับคำแนะนำจากอาจารย์และเพื่อน

กล่าวโดยสรุป นักศึกษาเรียนภาษาจีนผ่านแอปพลิเคชันเพราะแรงผลักดันจากความสนใจและความต้องการพัฒนาตนเองเป็นสำคัญ มากกว่าการเรียนรู้เพื่อเกรดหรือแรงกดดันจากสิ่งแวดล้อมภายนอก อีกทั้งยังใช้แอปพลิเคชันอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา โดยเฉพาะด้านคำศัพท์และการฟัง

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและมีอายุระหว่าง 21–23 ปี ซึ่งตรงกับช่วงวัยของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่กำลังแสวงหาความรู้และพัฒนาตนเอง โดยเฉพาะนักศึกษาหญิงที่มักมีแนวโน้มใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมากกว่านักศึกษาชาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศยามล ศรสุวรรณศรี (2563) ที่ระบุว่านักศึกษาหญิงมีแรงจูงใจภายในและการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากกว่าเพศชาย นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังมาจากมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ซึ่งสะท้อนถึงสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการนำแอปพลิเคชันมาใช้ควบคู่กับบทเรียนตามแนวคิด Blended Learning (Garrison, 2003) ที่เน้นการผสมผสานระหว่างการเรียนรู้ในห้องเรียนและการเรียนออนไลน์ เพื่อเพิ่มทั้งประสิทธิภาพและความยืดหยุ่นในการเรียนรู้ ในด้านระดับความรู้ภาษาจีน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ที่ระดับ HSK 3–4 และรองลงมา คือ HSK 1–2 ซึ่งบ่งชี้ว่าแอปพลิเคชันมีบทบาทในการช่วยพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่ระดับต้นถึงระดับกลาง สอดคล้องกับ Godwin Jones (2011) ที่กล่าวว่าผู้เรียนในระดับนี้มักพึ่งพาแอปพลิเคชันเพื่อฝึกคำศัพท์ การฟัง และการออกเสียง เนื่องจากสามารถเรียนได้ยืดหยุ่นและเห็นผลลัพธ์ทันที ผลการวิจัยด้านพฤติกรรมการใช้งานพบว่า แอปพลิเคชันที่ได้รับความนิยมสูงสุด ได้แก่ HelloChinese, Duolingo และ SuperChinese ซึ่งต่างออกแบบมาสำหรับผู้เรียนภาษาจีนโดยเฉพาะ ส่งผลให้ตอบสนองต่อความต้องการได้อย่างตรงจุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Godwin Jones (2011) ที่กล่าวว่าแอปพลิเคชันที่พัฒนาสำหรับผู้เรียนเฉพาะกลุ่มมักได้รับความนิยมมากกว่าแอปทั่วไป อีกทั้งนักศึกษายังมีพฤติกรรมการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ โดยเรียนทุกวันหรือเกือบทุกวัน ครั้งละ 10–30 นาที ซึ่งสะท้อนถึงการเรียนรู้แบบนำตนเองในยุคดิจิทัล งานวิจัยของอิศ ไซยศิริพันธ์ และคณะ (2568) ก็ยืนยันว่า การเรียนรู้แบบนำตนเองช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ขณะที่ Traxler (2018) อธิบายว่าการเรียนรู้ผ่านมือถือสอดคล้องกับวิถีชีวิตเร่งรีบของผู้เรียนยุคใหม่ที่ต้องการความกระชับและยืดหยุ่น เมื่อพิจารณาด้านเนื้อหาการเรียนรู้ พบว่านักศึกษาให้ความสำคัญกับการเรียนรู้คำศัพท์และการฟังมากที่สุด สะท้อนถึงรูปแบบของแอปพลิเคชันที่เน้นการฝึกฟัง-พูดควบคู่กับเกมและภาพเสียง ซึ่งช่วยสร้างแรงจูงใจภายใน เช่น ความสนุกและความพึงพอใจ สอดคล้องกับแนวคิดของ Deci and Ryan (1985) ที่เสนอว่าการเรียนรู้ที่ขับเคลื่อนด้วยแรงจูงใจภายในจะนำไปสู่การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ในด้านแรงจูงใจ พบว่านักศึกษามีแรงจูงใจภายในสูงกว่าแรงจูงใจภายนอก โดยแรงจูงใจภายใน เช่น

ความสนใจ ความท้าทาย และความภูมิใจในความสามารถของตนเอง มีบทบาทสำคัญกว่าปัจจัยภายนอก เช่น การสอบหรือแรงกดดันจากสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Self-Determination Theory ของ Deci and Ryan (1985) ที่อธิบายว่าแรงจูงใจภายในเป็นปัจจัยสำคัญต่อการสร้างพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

กล่าวโดยสรุป งานวิจัยนี้ชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันของนักศึกษาและแรงจูงใจที่มีอยู่ ล้วนสะท้อนถึงความพร้อมและความต้องการในการเรียนรู้แบบนำตนเอง โดยมีแรงจูงใจภายในเป็นตัวผลักดันหลักในการเรียนภาษาจีนผ่านแอปพลิเคชัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถาบันการศึกษา โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษา ควรส่งเสริมการใช้แอปพลิเคชันภาษาจีนควบคู่กับการเรียนการสอนในห้องเรียนตามแนวทาง Blended Learning เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้และสร้างแรงจูงใจที่ยั่งยืน

2. ส่งเสริมการใช้แอปพลิเคชันในกลุ่มผู้เริ่มต้นและระดับกลาง เนื่องจากผลวิจัยนี้พบว่าแอปพลิเคชันมีบทบาทต่อผู้เรียนในระดับ HSK 1-4 (ระดับต้น-ระดับกลาง) อย่างชัดเจน จึงควรมีการแนะนำแอปที่พลิเคชันเหมาะสมกับระดับภาษา และจัดระบบสนับสนุน เช่น คู่มือการใช้ หรือการแนะนำจากครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. จากผลการวิจัยที่พบว่าแรงจูงใจภายใน (intrinsic motivation) เป็นแรงผลักดันสำคัญในการเรียนรู้ภาษาจีนผ่านแอปพลิเคชัน อาจต่อยอดโดยศึกษาปัจจัยเฉพาะที่มีผลต่อแรงจูงใจนี้ เช่น ความสนุก ความรู้สึกท้าทาย การได้รับรางวัลในแอป การออกแบบ UX/UI หรือฟังก์ชันที่มีปฏิสัมพันธ์แบบเรียลไทม์

เอกสารอ้างอิง

ยุพดี หวลอารมณ์ และคณะ. (2564). การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนผ่านแอปพลิเคชันสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*, 10(1), 37-52.

วรทา รุ่งบานจิต และคณะ. (2560). แรงจูงใจในการเรียนวิชาภาษาจีนของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา (รายงานการวิจัย). มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ศยามล ศรสุวรรณศรี. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อแรงจูงใจในการเลือกเรียนภาษาเกาหลีระดับมัธยมศึกษาและระดับมหาวิทยาลัยในเขตภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย. *มนุษยศาสตร์สาร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่*, 21(3), 152-176.

อติศ ไชยศิริพันธ์ และคณะ. (2568). การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยใช้วิธีการเรียนรู้แบบนำตนเอง. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, 15(2), 217-228.

- Ary, D., et al. (2019). *Introduction to Research in Education* (10th ed.). Cengage Learning.
- Davis, F. D. (1989). Perceived Usefulness, Perceived Ease of Use, and User Acceptance of Information Technology. *MIS Quarterly*, 13(3), 319–340.
- Deci, E. L. and Ryan, R. M. (1985). Intrinsic and Extrinsic Motivations: Classic Definitions and New Directions. *Contemporary Educational Psychology*, 25(1), 54–67.
- Garrison, D. R. (2003). Self Directed Learning and Distance Education. In M. G. Moore, & W. G. Anderson (Eds.) *Handbook of Distance Education*. (pp.161-168). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.
- Godwin Jones, R. (2011). Emerging Technologies: Mobile Apps for Language Learning. *Language Learning & Technology*, 15(2), 2–11.
- Knowles, M. (1975). *Self-directed Learning: A Guide for Learners and Teachers*. Follett Publishing Company.
- Likert. (1961). *New Patterns of Management*. McGraw-Hill.
- Traxler, J. (2018). Learning with Mobiles in Developing Countries – Technology, Language and Literacy. *International Journal of Mobile and Blended Learning*, 10(1), 1–15.
- We Are Social and Meltwater. (2024). *Digital 2024 : Global Digital Overview*. <https://wearesocial.com/id/blog/2024/01/digital-2024>
- World Economic Forum. (2025). *The Future of Jobs Report 2025*. <https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2025>
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Harper & Row.